

Europejska strategia ds. opieki: państwa członkowskie muszą podjąć natychmiastowe działania!

Wspólne oświadczenie Federacji Europejskich Pracodawców z Sektora Opieki Społecznej i Europejskiej Federacji Związków Zawodowych Służb Publicznych

18 stycznia 2023 r.

Komisja Europejska opublikowała europejską strategię w zakresie opieki we wrześniu 2022 r. Towarzyszące jej zalecenia Rady w sprawie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z ang. Early Childhood Education and Care -ECEC) oraz opieki długoterminowej (z ang. Long Term Care- LTC) zostały już przyjęte przez 27 państw członkowskich.

Wraz z ich przyjęciem w dniu 8 grudnia 2022 r. wszystkie państwa członkowskie UE zobowiązują się do wdrożenia na poziomie krajowym zasad zawartych w dwóch zaleceniach Rady. Państwa członkowskie muszą pilnie i sprawnie podjąć działania wobec rosnącego zapotrzebowania na wysokiej jakości, przystępną cenowo i dostępną opiekę społeczną oraz związanych z nim wyzwań.

Dlaczego wdrażana jest strategia w zakresie opieki?

- Większość państw członkowskich UE zgłasza znaczne niedobory kadrowe w sektorze opieki, a przepaść między popytem a popytem na siłę roboczą rośnie.
- Do 2050 roku liczba osób potrzebujących opieki długoterminowej wzrośnie o 23%.
- Sektor ten charakteryzuje się dużym potencjałem do tworzenia miejsc pracy: do 2050 r. potrzeba będzie ponad 1,6 mln pracowników opieki długoterminowej, aby utrzymać zasięg opieki na obecnym poziomie.
- Pomimo rosnącego popytu, niskie płace oraz złe warunki pracy w sektorze utrudniają przyciągnięcie i zatrzymanie wykwalifikowanych pracowników.
- Ponad 1/3 pracowników sektora to osoby w wieku od 50 do 64 lat.
- Jako że 90% zawodowych opiekunów stanowią kobiety, niskie płace w tym sektorze znacząco przyczyniają się do zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć w Europie.
- Z powodu braku przystępnej cenowo i dostępnej opieki społecznej wielu krewnych, przyjaciół i sąsiadów – z których zdecydowana większość to kobiety – przyjmuje rolę nieformalnych opiekunów.

Pracodawcy z sektora opieki społecznej oraz EPSU popierają zasady zawarte w unijnej strategii w zakresie opieki oraz apel o odpowiednie, trwałe finansowanie opieki społecznej i siły roboczej ze środków publicznych.

Zgodnie z zaleceniami Rady, Pracodawcy z sektora opieki społecznej oraz EPSU wzywają państwa członkowskie UE do natychmiastowego podjęcia działań, aby:

- Zapewnić odpowiednie i trwałe finansowanie opieki długoterminowej, wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz innych usług socjalnych opartych na potrzebach.
- We współpracy z partnerami społecznymi ustanowić mechanizmy koordynacji w zakresie opieki długoterminowej, wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz innych usług socjalnych mające na celu tworzenie, wdrażanie i monitorowanie działań politycznych oraz inwestycji. Działania te, jak również finansowanie ze źródeł publicznych, powinny poprawić jakość i dostępność usług opiekuńczych oraz warunki pracy w sektorze.
- Poprzez powszechny dostęp do przystępnej cenowo opieki społecznej zadbać o to, by opieka nieformalna była zawsze wyborem, a nie koniecznością. Państwa członkowskie powinny również promować rozwiązania pośrednie i wspierać udział kobiet w rynku pracy.
- A także sprostać niedoborom kadrowym zapewniając zawodowym opiekunom wysokiej jakości miejsca pracy oraz dobre warunki pracy w drodze rokowań zbiorowych. Oprócz odpowiedniego finansowania, kluczem do zapewnienia układów zbiorowych gwarantujących godziwe wynagrodzenie, dobre warunki pracy oraz bezpieczeństwo i higienę pracy jest dialog społeczny. Pomocne będzie oczekiwane i szybkie powołanie przez Komisję Europejską Komitetu ds. Sektorowego Dialogu Społecznego w zakresie Opieki Społecznej na szczeblu UE, o co wnioskuje EPSU i pracodawcy z sektora opieki społecznej.
- Państwa członkowskie powinny również współpracować z partnerami społecznymi na rzecz zwiększenia atrakcyjności sektora. Można to osiągnąć poprzez zapewnienie lepszego poziomu kształcenia i szkolenia zawodowego, budowanie ścieżek kariery i zmianę oceny statusu zawodowego pracowników opieki, ochronę i uregulowanie sytuacji prawnej migrujących pracowników opieki, z których wielu sprawuje opiekę domową, oraz zwalczanie segregacji płciowej.
- Państwa członkowskie powinny zaangażować partnerów społecznych w tworzenie i wdrażanie rozwiązań cyfrowych w sektorze, tak aby przynosiły one realne korzyści pracownikom i świadczeniobiorcom, a nie zastępowały w żaden sposób interakcji międzyludzkich.

Gregor Tomschizek

Prezes pracodawców z sektora opieki społecznej

Jan Willem Goudriaan

Sekretarz generalny EPSU

Federacja Europejskich Pracodawców z Sektora Opieki Społecznej (w skrócie: Pracodawcy Społeczni) reprezentuje pracodawców z sektora opieki społecznej na szczeblu europejskim. Jest to najbardziej reprezentatywna europejska organizacja pracodawców w prywatnym sektorze opieki społecznej. Jej 30 członków z 19 krajów działa na rzecz zapewnienia usług opiekuńczych i wsparcia dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, dzieci oraz innych osób wykluczonych lub znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej. Pracodawcy Społeczni przyczyniają się do zapewnienia wysokiej jakości usług oraz wysokiej jakości miejsc pracy poprzez wzmacnianie pozycji pracodawców z sektora opieki społecznej na poziomie unijnym i krajowym, ustalanie wspólnych stanowisk między członkami, angażowanie się w europejski dialog społeczny i prowadzenie negocjacji z europejskimi stowarzyszeniami związków zawodowych.

Europejska Federacja Związków Zawodowych Służb Publicznych (z ang. The European Federation of Public Service Unions- EPSU) zrzesza związki zawodowe z całej Europy i reprezentuje ponad 8 milionów pracowników służb publicznych. Jest reprezentatywną europejską organizacją związków zawodowych z sektora opieki społecznej. EPSU działa na rzecz zapewnienia swoim członkom lepszych warunków pracy, poprawy zdrowia i bezpieczeństwa oraz większych praw. Zasiadając do rozmów z pracodawcami na szczeblu europejskim, negocjujemy porozumienia dotyczące stosowania najlepszych praktyk, aby poprawić warunki pracy pracowników służb publicznych i zapewnić obywatelom wysokiej jakości usługi.

